

waid Els — kes ennast nüüd Elsbeta nimetas, tahtis neitsi ülikonda. — Noh, mis sest ramalusest pikemalt rääkida! Esimese neitsi-kleidi aluspallistus oli veel kulumata, seal sai neitsist üheforraga mamsel ja meheta emand. — Ja kuidagi üks tark wana-sõna ütleb:

Said korra andeks ühele

Süis langed sõõdiks linnale!

nõnda oli Elsega lugu. Kahe aasta eest tuli tema lapsega linnast tagasi. Endine liiderlik elo, häbi ja mured olid tema terwise lõpetanud; tema hakkas tiisikust põdema ja langes selle nooruse surmaja kätte. Pikal haiguse aial sain temaga tutawaks, ja Jõsandale täno! mino kühwatut seeme kulus hea põllo peale. Els on rõhutat südamega oma endist patuelo kahetsenud, ja suri lindlas uskus ja lootuses Jõnnistegija armo peale. — Kui Jumal mino elosiiga pikendab, siis loodan Else järeljäänud lapsokese nõnda kaswatada, et temast ema ja ema-ema kelgo-wedajat ei pea saama.

Ja langro Jüri mõistliku jutuga lõpetame lugemise, mis muidogi pikemaks wenis, kui ette oli arwatud.

Siidifedraja.

Si leita tänapäawal palju ühtainokesi meie lugesate seas, kellel siid tundmata oleks, sest kiriko minnes waesl lapsel Maiegi punane siidilint rinnal ees, mis tädi Paide

laadelt oli olnud ja õetütrele kingituseks toonud. Nõuamisel tütarlastel nähtakse siidi pärgil ja kaelas; ja kui Ditsa Nihkli wanem poeg sügisel enne koito raudkäpa talotusel wiina wärssiga salateele lähab, siis on temal — sellepeale lõõn julgest libla! — paberisse määritut siidi-rätit põues, mis koristuta ja pallistamata, kui oleks eile wast poest toodud. — Meie kirjaturundjad teadwad juba „Pühapääwa wabelugemistest,“ kuidas maapind neid linu ei kaswata, kust siidi lõnga kadratakse, waid et üks weike rööwuf*) Loosa poolt siidifedrajalaks seati, mis seta peeniksest õmbliko eiesarnast lõnga walmistab. Saago siis tänapäewses Kalendris siidirööwuf oma kadrusega lugejale teadawaks, et meie Täht-ramat „kasulik“ lionime waleks ei jäta, waid arawituse kõrwas laa õpetust külwaks.

Siidi tarwituse algmist taganõudes wiitwad jäljed meid muiste põlwe pimeduse rajale; seal leiame Hiina riigi wanas jutustuses esimesi sõnumeid, kuidas inimesed siidi õpinud tarwitama. Hiina aea-raamarutes, kuhu kõik tähelepanemise wäärt asjad ülespandud, seisab ühes kirjast, mis 2 tuhat 2 sada 5 aastat enne Kristuse sündimist on kirjutud, et üks Hiina keiseriina, nimega Siling-hi, siidirööwufast siidi õpinud tegema. Siling-hi kaswatas oma loosis siidirööwufuid, korutas siidieied lõngaks ja kudus lõnga kangaks. Keiseriina Siling-hi elas 2 tuhat 6 sada aastat e. K.

*) Tännine maa-keele waesus nimetas loomakeste siidi-ussike, üks nimi, mis kauemine ei rohi sallida, sest et se läbi õpitsat elstus woid tulla. Neid roomajaid elolaid, kellest ühemine liblikad sijnawad, ei sünni mitte ussike kuttuda, waid peame neid rööwufad nime-tama, jalka-keele: Raupz. Sebamööda peame tännini ussi nime al liituwaid elolaid, kui kopsa ussi, puie- ja diete-ussid — kopsa-rööwufaks, ehk neid lehe- ja õie-sõjaid — leherööwufailis ja lille-rööwufailis nime-tama. Kõik rööwufad sünniwad liblika munadest. Mis wihma-nis ja tema sarnane, se jääb ila ussike ja ei moondata neid ial liblikateks. Suuremad roomajad tuleb mabudeks kuttuda; is on igal roomajatelugul oma pärisnimi ja ei tustit elstust karta.